

**UNIwersytet Warszawski
Wydział Nauk Politycznych i Studiów
Międzynarodowych**

Deepjyoti Chand

Streszczenie

**Aktywny udział państwa rozwijających się w
operacjach pokojowych
Organizacji Narodów Zjednoczonych. Porównanie
przypadków
Indii, Pakistanu, Nepalu i Bangladeszu**

Praca doktorska
napisana pod kierunkiem naukowym
dr hab. Ireny Rysińskiej

Warszawa 2019

Organizacja Narodów Zjednoczonych jest organizacją międzynarodową, której głównym celem jest utrzymanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, rozwijanie przyjaznych stosunków między narodami oraz promowanie rozwoju społecznego i praw człowieka. W celu opanowywania i rozwiązywania konfliktów zbrojnych Organizacja Narodów Zjednoczonych ustanowiła technikę zwaną operacjami pokojowymi. Jako najbardziej wszechstronna organizacja światowa, Organizacja Narodów Zjednoczonych ma podstawę prawną i zdolności do łagodzenia zapalnych sytuacji poprzez operacje pokojowe. Stosowanie tego nowego sposobu działania zapoczątkowało utworzenie pierwszej operacji pokojowej ONZ, Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Nadzorowania Rozejmu (UNTSO) w 1948 roku. Rozmieszczenie i prowadzenie operacji pokojowych słusznie uznano za jedną z najbardziej udanych inicjatyw w historii Organizacji Narodów Zjednoczonych. W ciągu ostatnich 70 lat ponad milion mężczyzn i kobiet służyło pod flagą ONZ w 71 operacjach pokojowych. Od początku operacji pokojowych ONZ państwa członkowskie ONZ wnoszą w ten sposób wkład w utrzymanie pokoju. Po zakończeniu zimnej wojny udział państw rozwijających się w operacje pokojowe ONZ znacznie wzrósł.

Temat badań wybrano ze względu na duże znaczenie udziału państw rozwijających się w operacjach pokojowych ONZ. Ponadto, w związku z rosnącym ich udziałem w operacjach pokojowych Organizacji Narodów Zjednoczonych, konieczne są bardziej pogłębione studia w tej dziedzinie. Większość badań nad udziałem krajów rozwijających się w operacjach pokojowych ONZ skupia się bowiem jedynie na wspólnych przyczynach udziału krajów rozwijających się w operacjach pokojowych ONZ, ale nie daje wglądu w całościowe badania porównawcze udziału krajów rozwijających się. Ze względu na pewne wspólne i odrębne motywacje uczestnictwa państw rozwijających się w operacjach ONZ, badania porównawcze pomagają uzyskać dodatkowe efekty badawcze. Służyć może temu zastosowanie perspektywy porównawczej poprzez badania czterech zróżnicowanych południowoazjatyckich państw rozwijających się: Indii, Pakistanu, Nepału i Bangladeszu.

Temat obejmuje problematykę operacji pokojowych Organizacji Narodów Zjednoczonych, a przede wszystkim udziału państw rozwijających się w tych operacjach. Uczestnictwo tych państw w operacjach pokojowych ma długą historię, obejmuje okres od 1948 do 2018 roku. Badania dotyczą przyczyn i motywacji uczestnictwa państw rozwijających się w operacjach pokojowych Organizacji Narodów Zjednoczonych. W literaturze dotyczącej utrzymywania pokoju uczeni twierdzą, że państwa biorą udział w utrzymywaniu pokoju dla realizacji własnych interesów narodowych. Zgodnie z tymi argumentami państwa zgadzają się dostarczyć swoje wojska do wielostronnych operacji ONZ w celu wspierania własnych

interesów narodowych, w tym interesów politycznych, gospodarczych i wojskowych. Jednakże ich interesy narodowe nie są naturalnie zdeterminowane lub podejmowane przez jednego aktora, ale są skutkiem złożonych procesów politycznych, w które są zaangażowane zarówno krajowe podmioty polityczne, jak i międzynarodowe.

Aby lepiej zrozumieć i wyjaśnić motywacje państw rozwijających się odnośnie udziału w operacjach pokojowych ONZ, konieczne jest uwzględnienie kompleksowych ram analitycznych obejmujących jednocześnie międzynarodowe i krajowe czynniki polityczne. Niniejsze badanie przedstawia rolę różnych podmiotów w procesie podejmowania decyzji o zaangażowaniu wojsk w operacje pokojowe ONZ. W badaniach uwzględniono różne zmienne motywujące kraj do uczestnictwa w działaniach pokojowych ONZ, takie jak: polityczny, gospodarczy, wojskowy i normatywny. Praca ta obejmuje badanie czterech państw Azji Południowej: Indii, Pakistanu, Nepalu i Bangladeszu.

Wśród nich Indie, dysponująca drugą pod względem liczby żołnierzy armią na świecie na świecie, liczącą 1 443 921 osób. Przez prawie siedemdziesiąt lat ponad 200 000 Hindusów służyło w 49 z 71 misji pokojowych utworzonych na całym świecie od 1948 roku. W celu zapewnienia globalnego pokoju i bezpieczeństwa, indyjscy żołnierze założyli niebieskie hełmy i wykazali znaczny poziom aktywizmu w nowym tysiącleciu w różnych pozaregionalnych operacjach pokojowych. Indie wykazały, że są w stanie zapewnić operacjom pokojowym ONZ zintegrowane siły obejmujące elementy lądowe, morskie i powietrzne. W pewnych misjach, indyjski personel cywilny służył jako wysokiej rangi urzędnicy. Indie nie tylko zapewniły 15 dowódców sił na potrzeby różnych misji, ale również były pierwszym państwem, który wniósł wkład w Fundusz powierniczy ds. wykorzystywania i molestowania seksualnego w czasie operacji, utworzony w 2016 roku. Obecnie około 6700 umundurowanych sił pokojowych bierze udział w różnych operacjach pokojowych na świecie. Wśród nich znaczny odsetek sił pokojowych jest zaangażowany w Demokratycznej Republice Konga i w Sudanie Południowym. Do grudnia 2018 r. 164 indyjskich żołnierzy sił pokojowych poświęciło życie w służbie ONZ.

Pakistan ma szóstą pod względem wielkości armię na świecie, liczącą 654 000 żołnierzy. Od czasu pierwszego udziału Pakistanu w operacjach pokojowych ONZ w 1960 r. zapewnił on dużą liczbę personelu do sił pokojowych. Silne strony Pakistanu w utrzymaniu pokoju w ONZ można dostrzec w jego zdolności do podjęcia znaczących zobowiązań dotyczących wielkości oddziałów. W 1994 r. udział Pakistanu w całości personelu wojskowego wniósł 10,94%, stając się najważniejszym kontrybutorem misji ONZ na całym świecie. W tym czasie całkowity wkład Pakistanu w działania pokojowe ONZ był większy niż wkład niektórych głównych

potęgę, takich jak Francja (8,53%), Zjednoczone Królestwo (5,11%), Stany Zjednoczone (1,34%), a nawet innych tradycyjnych dostawców sił pokojowych, takich jak Kanada (3,5%). Największy pod względem liczebności udział Pakistanu w działaniach pokojowych ONZ miał miejsce w czasie, gdy występowało ogólne zapotrzebowanie na siły lądowe. To sprawiło, że Pakistan stał się bardzo znaczącym i aktywnym uczestnikiem tego typu działań. Przez cały okres uczestnictwa w operacjach pokojowych straciło życie 150 Pakistańczyków.

Nepal ma armię liczącą 95 000 żołnierzy. Pomimo tego, w ciągu sześćdziesięciu lat jego udział w działaniach pokojowych ONZ był niezwykle. Zapoczątkowany został w 1958 roku. Od tego roku Nepal jest aktywnym uczestnikiem większości operacji pokojowych ONZ. Uczestniczył w 42 operacjach pokojowych z udziałem 1 25 367 personelu. Obecnie 5043 osoby z Nepalu pełnią służbę w 12 różnych operacjach na całym świecie, co czyni z nich jeden z najbardziej znaczących wojskowych uczestników operacji ONZ. Ogromny wysiłek, odwaga i zaangażowanie wojsk nepalskich w wypełnianiu swoich obowiązków i odpowiedzialność w wypełnianiu mandatu zostały docenione przez ONZ, jak również przez państwa przyjmujące. Podczas pełnienia służby w ONZ 76 członków sił pokojowych z Nepalu straciło życie.

Bangladesz posiada armię liczącą 160 000 osób. Pokonał on długą drogę od 1988 roku, kiedy to po raz pierwszy wysłał wojska do operacji pokojowej ONZ. Od tego czasu ponad 144 645 członków sił pokojowych z Bangladeszu wzięło udział w 54 misjach pokojowych ONZ i wiernie wykonywało szeroki zakres obowiązków. Jako małe państwo i stosunkowo nowy członek sił pokojowych, jego aktywna polityka pokojowa jest wyrazem perspektywicznego podejścia do stosunków zagranicznych. Łączna liczba ofiar śmiertelnych wśród żołnierzy sił pokojowych Bangladeszu w różnych operacjach pokojowych wyniosła 146 osób do grudnia 2018 r.

Głównym celem badań jest znalezienie, zrozumienie i wyjaśnienie wysiłków państw rozwijających się w zakresie reagowania na spory międzypaństwowe i wewnętrzne poprzez operacje pokojowe. Z naciskiem położonym na podejście porównawcze, badania opisują również liczne i zróżnicowane motywacje aktywnego udziału Indii, Pakistanu, Bangladeszu i Nepalu w operacjach pokojowych ONZ. Ponadto istotną część badań przedmiotu badań stanowią uwarunkowania krajowe i międzynarodowe oraz ich wpływ na proces decyzyjny dotyczący udziału w operacjach pokojowych ONZ. Badanie analizuje całokształt udziału Indii, Pakistanu, Nepalu i Bangladeszu w operacjach pokojowych ONZ w różnych częściach świata.

Dysertacja rozpoczyna się od części wprowadzającej, która przedstawia uzasadnienie badań, ich cele i uwagi metodologiczne. Główna część podzielona jest na sześć rozdziałów.

Celem rozdziału pierwszego jest przedstawienie szerokiego przeglądu i ogólnej analizy operacji pokojowych ONZ, ich podstaw prawnych i podstawowych cech charakterystycznych. Omawia istotę i koncepcję operacji oraz ich rodzaje. Po drugie, nakreśla ewoluujący ich charakter i rolę w procesach pokojowych. Po trzecie, rozdział ten wyjaśnia kwestie planowania operacji pokojowej ONZ, a następnie w czwartej części omawia etapy realizowania mandatu.

Rozdział II obejmuje badania przypadku Indii, mających długą historię uczestnictwa w utrzymaniu pokoju. Będąc członkiem założycielem Organizacji Narodów Zjednoczonych, Indie uczestniczą w różnych działaniach Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz angażują się w pomoc ONZ w utrzymaniu międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa. Rozdział podzielony jest na cztery podrozdziały. W pierwszej części wyjaśniono przyczyny i motywy jej udziału w operacjach pokojowych ONZ, takich jak narodowe, geostrategiczne, gospodarcze, pokojowe i humanitarne, a także wynikające z solidarności z krajami niezrzeszonymi i byłymi krajami kolonialnymi. Indie przyjęły również utrzymywanie pokoju jako narzędzie do wypełniania międzynarodowych zobowiązań wobec ONZ. Czynniki ekonomiczne jest mniej istotny dla Indii, w porównaniu z dążeniem Indii do uzyskania stałego członkostwa Radzie Bezpieczeństwa ONZ oraz rywalizacja regionalna, które najsilniej ją motywują w polityce zagranicznej. Kolejny podrozdział wyodrębnia i analizuje warunki uczestnictwa w operacjach pokojowych ONZ. Bierze pod uwagę warunki krajowe i międzynarodowe oraz ich wpływ na udział Indii w działaniach pokojowych ONZ. W kolejnej części omówiono stopień i zakres zaangażowania w operacje pokojowe ONZ. Scharakteryzowano całokształt udziału Indii w operacjach pokojowych ONZ oraz działania i obowiązki indyjskich sił pokojowych. Indie dostarczyły dużą liczbę żołnierzy do kilku operacji. Ponadto zapewniły również i nadal zapewniają wybitnych dowódców sił dla misji ONZ. Indyjskie wojska i policjanci rozmieszczeni w misjach ONZ utrzymują wysokie standardy działania i cieszą się dużym uznaniem na całym świecie. Ostatnia część rozdziału zawiera podsumowanie, wskazując, że silna aktywność Indii w operacjach utrzymywania pokoju w ONZ był motywowany silną chęcią uznania ich za kandydata na stałe miejsce w Radzie Bezpieczeństwa i realizacją ich ambicji dotyczących uznania statusu mocarstwa w globalizującym się świecie.

W rozdziale III zbadano przypadek Pakistanu jako wpływowego uczestnika operacji pokojowych ONZ. Pakistan jest aktywnym uczestnikiem operacji w XXI wieku, który może stawić czoła niektórym z trudnych wyzwań związanych z utrzymywaniem pokoju w tej dziedzinie. Pakistan wykorzystuje skuteczną strategię lokalną, nawiązując dobre stosunki

między siłami pokojowymi a społecznością cywilną. Jego siły wojskowe są dobrze przystosowane do funkcjonowania w lokalnych społecznościach cywilnych. Wiele czynników motywuje Pakistan do aktywnego udziału w operacjach pokojowych ONZ, takich jak interesy narodowe jak również potrzeba utrzymania pokoju i rozwiązywania problemów humanitarnych, ale też rywalizacja gospodarcza i regionalna. Ze względu na dominację armii, interesy tej formacji odgrywały istotną rolę w operacjach pokojowych ONZ. Rywalizacja z Indiami w regionie jest również ważnym czynnikiem udziału w operacjach. Pakistan jest głęboko dotknięty licznymi konfliktami wewnątrz kraju i stara się odegrać istotną rolę w wojnie z terroryzmem i ekstremizmem religijnym. Pomimo wielu trudności, wkład Pakistanu w działania pokojowe ONZ nie może być ignorowany. Pragnienie Pakistanu, aby uczestniczyć w działaniach pokojowych ONZ ma na celu realizację interesów narodowych. Dobrze wiadomo, że Pakistan jest jednym z najbardziej zaangażowanych państwa w operacje i niewątpliwie aktywnie przyczynia się do utrzymania pokoju, a jego siły pokojowe wykazały wysoki poziom umiejętności, który odpowiada na niektóre z bezprecedensowych potrzeb pojawiających się obecnie w tej dziedzinie.

Rozdział IV ma na celu analizę przypadku Nepalu jako aktywnego uczestnika operacji pokojowych ONZ. Nepal jest jednym z najstarszych państw w regionie. Stosunkowo niewielkie rozmiary i położenie we wrażliwym środowisku geopolitycznym, interesy narodowe oraz względy polityczne i bezpieczeństwa są głównymi czynnikami motywującymi do udziału w operacjach pokojowych ONZ. Ważnymi czynnikami udziału w operacjach jest również podtrzymywany wizerunek państwa jako miłującego pokój oraz motywowanego względami humanitarnymi. Ponadto, dla Nepalu, będącego jednym z państw najsłabiej rozwiniętych na świecie z dochodem na głowę mieszkańca w wysokości 1004 dolarów, korzyści gospodarcze uzyskane z misji pokojowej ONZ są ważne jako czynnik udziału w operacjach. Aby rozwijać profesjonalizm i umiejętności, kolejnym powodem uczestnictwa w operacjach pokojowych ONZ są interesy wojskowe. Nepal zmaga się z niestabilnością polityczną w kraju i dominacją potężnych krajów. Oprócz aktywnego członka ONZ, Nepal jest aktywnym i pierwotnym członkiem ruchu państw niezaangażowanych. Wykazał się dużą aktywnością na rzecz pokoju, bezpieczeństwa i rozbrojenia. Wspierał tworzenie stref pokoju w różnych częściach świata w imię pokoju na świecie. Opowiada się za ogólnym i całkowitym rozbrojeniem. Nepal uważa, że proces rozbrojeniowy powinien być kontynuowany poprzez stopniową eliminację broni jądrowej i innych rodzajów broni masowego rażenia oraz znaczne ograniczenie uzbrojenia konwencjonalnego. Pomimo niewielkiej i ograniczonej siły, zaangażowanie Nepalu w działania ONZ było aktywne i znaczące. Nepal wierzy, że na rzecz

pokoju, bezpieczeństwa, braterstwa i rozwoju świata, rola ONZ jest nie do zastąpienia. Nepal ma silną wiarę w ONZ. Stąd też jedną z podstawowych zasad polityki zagranicznej Nepalu, zapisaną w jego konstytucji, jest wiara w system ONZ. Aktywne uczestnictwo w operacjach pokojowych ONZ jest jej zobowiązaniem wobec ONZ i społeczności światowej. Uczestnictwo nepalskich sił pokojowych jest wysoko oceniane przez społeczność międzynarodową. Nepalscy żołnierze sił pokojowych zawsze podejmowali poważne wyzwania i uczestniczyli w najtrudniejszych operacjach. Zaangażowanie Nepalu na rzecz międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa jest nie tylko spójne, ale również długotrwałe.

W rozdziale V analizowany jest przypadek Bangladeszu jako aktywnego uczestnika operacji pokojowych ONZ. Rozdział rozpoczyna się od ogólnego wprowadzającego wstępu. Następnie nakreśla powody i motywacje uczestnictwa Bangladeszu w operacjach pokojowych ONZ. Jako nowo powstałe państwo w Azji Południowej, polityka i bezpieczeństwo, jak również interesy narodowe, są jego głównymi czynnikami motywującymi do udziału w operacjach pokojowych ONZ. Armia Bangladeszu jest dominującą siłą w państwie, a wojskowi zarządzili państwem przez wiele lat, dlatego też interesy tej grupy są ważnym czynnikiem wpływającym na uczestnictwo w operacjach. Korzyści ekonomiczne oraz pragnienie pokoju i potrzeby humanitarne motywują również udział Bangladeszu w operacjach pokojowych. Bangladesz boryka się z niestabilnością polityczną w kraju od momentu jego powstania w 1971 roku. Rywalizacja regionalna między Indiami i Pakistanem miała również wpływ na politykę zagraniczną tego kraju. W kolejnym podrozdziale omówiono stopień i zakres zaangażowania Bangladeszu w operacje pokojowe ONZ, w których uczestniczy od 1988 r. Ich skuteczność jest w świecie doceniana. Udział w utrzymywaniu pokoju poprzez ONZ pomaga Bangladeszowi poprawić jego wizerunek i zwiększyć obecność na arenie międzynarodowej. Ostatnia część rozdziału zawiera podsumowanie. Pomimo niestabilności politycznej i ograniczeń gospodarczych, zaangażowanie Bangladeszu nadal wzrasta. Należy do państw o największym udziale wojska w operacjach pokojowych. Wykazał się silnym zaangażowaniem na rzecz pokoju i stabilności.

Rozdział szósty, kończący pracę, zawiera analize porównawczą i rozważania podsumowujące, przedstawiając najpierw w skrócie ogólny udział czterech rozwijających się krajów Azji Południowej, Indii, Pakistanu, Nepalu i Bangladeszu w operacjach pokojowych, a następnie przedstawia wnioski z analizy porównawczej motywacji czterech krajów do udziału w operacjach pokojowych ONZ i próbuje wyjaśnić różnice między badanymi państwami. Pracę dyplomową zamyka podsumowanie kluczowych badań, wnioski wyciągnięte z poprzednich rozdziałów oraz sugestie dotyczące przyszłych badań.

Badania te miały na celu zbadanie przyczyn i motywacji państw w rozwijających się w operacjach pokojowych ONZ, ze szczególnym uwzględnieniem tych czterech państw Azji Południowej. Potwierdziły one, że udział czterech krajów Azji Południowej mają wpływ wielowymiarowe interesy. Wszystkie te cztery kraje aktywnie uczestniczą w działaniach pokojowych ONZ, ponieważ chcą osiągnąć swoje cele i zadania. Utrzymywanie pokoju przez ONZ stało się dla tych krajów wygodnym, racjonalnym i praktycznym działaniem na rzecz osiągnięcia ich celów. Te cztery państwa starają się utrzymać swój status w ONZ w zakresie utrzymywania pokoju, ponieważ jest to dla nich niezwykle korzystne. Ciesząc się przychylną reputacją strażników pokoju, mogą realizować swoje narodowe interesy.

Państwa te współpracowały z Organizacją Narodów Zjednoczonych i jej wysiłkami na rzecz utrzymania pokoju na różne sposoby, ale mają pewne wspólne motywacje, takie jak interesy polityczne, gospodarcze, wojskowe i normatywne. Kraje te uzyskały szereg korzyści i nagród za aktywny udział w misjach pokojowych ONZ. Mogliby być uznani w świecie jako wartościowi, odpowiedzialni i wiarygodni zwolennicy utrzymywania pokoju. Zauważono, że te cztery kraje od ponad dziesięciu lat są stałymi głównymi kontrybutorami wojsk w operacjach pokojowych ONZ, a pragnienie zachowania statusu w ramach misji pokojowej ONZ ma swoje odzwierciedlenie w ich długości i poziomie usług. Indie, Pakistan, Bangladesz i Nepal poprawiły swój wizerunek w społeczności międzynarodowej, ponieważ zyskały reputację aktywnego uczestnika w operacjach utrzymywania pokoju. Pomimo pewnych podobieństw i różnic w racjonalnych przesłankach politycznych, gospodarczych i wojskowych, wszystkie cztery kraje mają podobny rodzaj normatywnej motywacji do udziału w utrzymaniu pokoju poprzez ONZ. Powszechne propagowanie poszanowania podstawowych praw człowieka jest przedmiotem głębokiej troski wszystkich tych czterech krajów.

Potwierdzono, że zarówno podmioty międzynarodowe, jak i krajowe odgrywają ważną rolę w utrzymaniu pokoju. Warunki krajowe i międzynarodowe wpłynęły na udział Indii, Pakistanu, Bangladeszu i Nepalu w operacjach pokojowych ONZ. Cztery kraje uczestniczące w misji pokojowej ONZ pokazują, że ich wkład jest większy, gdy sprzyjają im warunki krajowe i międzynarodowe. Obserwuje się, że udział ten następował w wolnym tempie, gdy państwa trażyły konflikty wewnętrzne i niestabilność polityczna. W przypadku Pakistanu i Bangladeszu niestabilność polityczna pojawiła się ze względu na konflikt interesów między przywódcami politycznymi i wojskowymi oraz utrudniła ich udział w operacjach pokojowych ONZ. W przypadku Nepalu, trwające dziesięć lat powstanie maoistowskie zaowocowało minimalną liczbą uczestników sił pokojowych. W przypadku Indii udział w wojnie z Chinami i Pakistanem przebiegał w wolnym tempie. W pracy wreszcie, stwierdza się, że te cztery

państwa mogą aktywnie uczestniczyć w operacjach pokojowych ONZ, gdy sprzyjają im warunki krajowe i międzynarodowe.

Badania wykazały, że operacje pokojowe Organizacji Narodów Zjednoczonych są jednym z głównych przedsięwzięć na rzecz utrzymania pokoju na całym świecie. Aby spełnić wymagania w tym zakresie, państwa rozwijające się odegrały istotną rolę. Badania koncentrowały się na wysiłkach krajów rozwijających się na rzecz utrzymania pokoju na świecie i wykazały, że kraje rozwijające się wnoszą znaczący i niezbędny wkład w operacje pokojowe ONZ. Obserwuje się, że wszyscy najważniejsi uczestnicy operacji pokojowych ONZ to kraje rozwijające się, które od dłuższego czasu utrzymują swoje pozycje. Zgodnie z danymi Departamentu Utrzymania Pokoju ONZ z grudnia 2018 r. Etiopia wносиła największą liczbę członków sił pokojowych do operacji pokojowych ONZ, a następnym państwem był Bangladesz. Podobnie Rwanda, Indie, Nepal, Pakistan, Egipt, Indonezja, Ghana i Chiny zajmują odpowiednio trzecie i dziesiąte miejsce.

Ponadto badania te potwierdziły, że cztery państwa Azji Południowej - Indie, Pakistan, Bangladesz i Nepal aktywnie uczestniczą w operacjach pokojowych ONZ, stanowiąc większość sił pokojowych. Na przykład Indie, Pakistan, Bangladesz i Nepal wniosły łącznie 25 procent wszystkich sił pokojowych ONZ na całym świecie. W grudniu 2018 r. 6 624 osób z Bangladeszu służyło w operacjach pokojowych, drugim co do wielkości kontyngencie, po Etiopii z 7 597 personelem. Indie były czwarte z 6 445 żołnierzami sił pokojowych, następnie Nepal dostarczył 6 098 żołnierzy sił pokojowych, a Pakistan w sumie 5 262 żołnierzy. Dane te ponownie potwierdzają, że aktywny udział krajów rozwijających się w utrzymaniu pokoju jest bardzo ważnym czynnikiem w procesie utrzymywania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa przez ONZ.